

Client als spiegel impact van mijn vaders psychoses

‘Ga weg,’ riep Eleonora boos. Het was vrijdagmiddag, ons vaste begeleidingstijdstip en we wandelden door het houtpark. Ze wilde de deur uit, appte ze meer eerder die dag, want ze werd gek van al haar rare gedachten.

Ik begeleidde Eleonora al een paar maanden en ze deed me erg veel aan mijn vader denken. Eerst vond ik dat leuk, we spraken zelfs over mijn vader en zij was blij dat ik ervaring had met een naaste die net als zij last van psychoses had.

‘Maar ik zal nooit zelfmoord plegen hoor,’ stelde ze mij gerust. Ze was lief en gaf anderen graag een goed gevoel. Ook daarin leek ze op mijn vader.

Nu haar psychoses serieuzere vormen begonnen aan te nemen, merkte ik dat ik meer op mijn hoede was in haar bijzijn. Onder haar lieve, begripvolle karakter schuilde ook iets manipulatiefs. Ze appte me gerust elke dag om te vragen of ik alsjeblieft iets voor haar wilde doen. Met tig dank berichten. Ook daarin deed ze me erg aan mijn vader denken; mij de hemel in prijzen, maar ondertussen van alles van je verwachten. Toen ik angst begon te voelen bij het zien van haar naam onder de whatsappmelding op mijn telefoon wist ik dat zij iets in mij raakte wat niet gering was.

Ik draaide mijn gezicht naar links en keek haar niet begrijpend aan.

‘Zie jij ze niet?’

‘Wie?’

‘Ze willen op ons schieten.’ Ze versnelde haar pas. ‘Rot op.’ Ze maakte er een wegwezen-armbeweging bij.

Ik werd duizelig en mijn ademhaling oppervlakkig. Wat moest ik zeggen?

Ze keek me met grote ogen aan. ‘Teringlijers zijn het. Ik wil naar huis.’

‘Oké,’ stamelde ik.

We liepen terug, pakten onze fietsen en reden zwijgzaam langs Laplace naar haar woning in Heemstede.

‘Ik moet er weer vandoor,’ zei ik toen zij de sleutel in haar voordeur stak.

Zonder om te kijken zei ze: ‘Ja dat snap ik wel hoor. Jij hebt ook andere dingen te doen.’

In mijn buik vormde zich een bal van schuldgevoel. ‘Ik zie je sowieso volgende week weer.’
‘Denk je dat ik hierbinnen veilig ben?’ Angstig keek ze me aan.

‘Ik denk het wel hoor. Ga maar iets doen waar je rustig van wordt, want volgens mij zijn het weer je gedachten die met je aan de haal gaan.’

Zonder daarop te reageren liep ze mompelend haar woning in.

Ik trok haar voordeur dicht. Voor een moment bleef ik op de stoep staan. Kan ik haar wel alleen laten? Tranen schoten in mijn ogen. Verward fietste ik naar huis en vroeg me af of ik wel geschikt was voor dit werk. Moest zij niet gedwongen opgenomen worden? Vrijwillig ging sowieso niet gebeuren, want tijdens onze eerste kennismaking vertelde ze over eerdere opnames en dat ze dat nooit meer wilde. Net zomin als therapie. Ze had meer behoefte aan begeleiding en wist meteen dat er een klik tussen ons was. Toen voelde ik me geveleid en nu vroeg ik me af waar ik in godsnaam aan begonnen ben.

In mijn straat parkeerde ik mijn fiets in de gammele stalling, opende de gezamenlijke voordeur en liep ik de trap op. Het kan toch niet dat ik de enige hulpverlener ben in deze problematiek en alle verantwoordelijkheid bij mij ligt? Kippenvel ontstond op mijn hele lichaam. Het begon me te duizelen. Ik opende snel de deur naar mijn woning, liep de badkamer in waar ik door mijn benen zakte en in het toilet kotste.

Nadat ik mijn neus gesnoten had en het toilet doorgespoeld, ging ik op de grond zitten met mijn rug tegen te koude muur. ‘Miek, het is genoeg geweest. Triggers nemen of niet, dit is de druppel. Je gaat stoppen met begeleiden,’ zei ik hardop. Opgelucht met deze beslissing staarde ik een tijdje naar de witte tegels.

Totdat mijn maag begon te borrelen. Ik stond op en ging op de bank zitten met mijn handen op mijn buik en bracht mijn aandacht daar naartoe. Een intens schuldgevoel overspoelde mij. Als ik haar in de steek laat, dan heeft ze niemand. En ze vindt mij zo lief. Hoe moet dat dan?

‘Het gaat niet om haar, maar om jou Miek,’ sprak ik mezelf toe.

Met een trillende hand pakte ik mijn telefoon en zocht ik in whatsapp het contact op van zorgcoördinator die de regie heeft over haar. Ik typte een bericht dat ik wilde stoppen met de begeleiding en de vraag of we morgen konden bellen.

‘Sorry dat ik je in de steek laat lieve Eleonora,’ huilde ik starend naar het bericht. ‘Ik kan dit niet, het spijt me zo.’ Terwijl ik de tranen over mijn wangen voelde stromen slaakte ik een diepe zucht en drukte op verzenden, waarna ik mijn telefoon op tafel legde en mezelf afvroeg waarom dit mij

zo triggert. Ik heb mijn vader toch niet in de steek gelaten? Als er al sprake is van in de steek laten dan heeft hij mij dat toch aangedaan?

Ik fluisterde tegen mezelf: 'Niet overdenken Miek, laat het gevoel toe.' Ik voelde een paniek opkomen. Visualiserend liet ik het over mij heen komen. Twee jaar geleden zou ik in zo'n geval zeker een oxazepam ingenomen hebben. Niet dat die pillen ook maar iets hielpen, ik heb de werking daarvan nooit begrepen. Ik vouwde mijn handen in elkaar om te voorkomen dat ik aan mijn lippen zou pulken. Ik dacht aan Eleonora die nu alleen thuis zat met haar angstgedachten. Hoeveel erger zou haar paniek zijn ten opzichte van wat ik nu voel? Is dat überhaupt voor te stellen?

'Oh Jezus pap.' Ik ontvouwde mijn handen en verstopte mijn hoofd erin en begon ongecontroleerd te snikken. 'Sorry dat ik je nooit heb begrepen. Het spijt me zo!'